

Імунологічні порушення у ВРХ та ефективні методи їх подолання

Слизавета Свіржевська, кандидат ветеринарних наук, науковий співробітник ТОВ «БіоТестЛаб»

Розвиток різних галузей ветеринарної науки сприяв розумінню того, що будь-яка патологія є причиною або наслідком імунологічних порушень та вимагає застосування імуномодельючих лікарських засобів, без яких неможливе повне одужання хворих тварин.

За первинних імунодефіцитів ефективними методами лікування є замісна терапія, дія на збудники інфекції, що розвиваються на фоні імунодефіцитів. Застосування тільки антибактеріальних препаратів за зниженої функціональної активності факторів резистентності та імунологічної реакції організму — малоефективні. Отже, необхідне використання комплексу терапевтичних засобів, що мають антибактеріальні властивості та стимулюють реактивність організму.

Щеплення в період порушення обмінних процесів, пригнічення імунної системи призводить до значного зниження ефективності вакцинації. Імунодефіцит на фоні інфекційних захворювань підвищує сприйнятливості організму до різних патогенів та знижує імунну відповідь на вакцинацію. Це необхідно враховувати лікарям ветеринарної медицини в розробці методів та схем лікувально-профілактичних заходів в господарстві.

На сьогодні виробники ветеринарних препаратів пропонують низку рішень для вирішення проблеми імунодефіциту ВРХ. Серед таких рішень — «інтелектуальні» комплексні стимулятори «L-цин» і «Стимул» виробництва української компанії «БіоТестЛаб».

Їх ефективність доведена в:

- ✓ профілактиці стресових ситуацій;
- ✓ підвищенні показників збереженості тварин та приросту живої маси молодняку;
- ✓ покращенні процесів засвоєння кормів, стимулювання процесів травлення;

- ✓ підвищенні рівня заплідненості корів;
- ✓ покращенні якості перебігу пологів та профілактики післяродових ускладнень продуктивних тварин тощо.

Розповімо про ці препарати докладніше.

«L-цин» - ефективна допомога при імунодефіциті ВРХ

«L-цин» — це комплексний препарат, який має тонізуючі властивості, нормалізує метаболічні та регенеративні процеси, забезпечує стимулюючий вплив на білковий, вуглеводний та жировий обміни, підвищує резистентність організму до несприятливих факторів зовнішнього середовища, інфекцій та токсинів, сприяє росту і розвитку тварин. До складу препарату входять: бутафосфан, вітамін В12, В3, карнітин.

Механізм дії препарату «L-цин» полягає в стимуляції метаболічних процесів як в нормі, так і за патології, покращує функціональний стан печінки, підвищує енергетичні запаси організму, та має:

- тонізуючу, гепатозахисну та детоксикаційну дію;
- нормалізує метаболічні і регенеративні процеси;
- активізує процес енергоспоживання клітин;
- запобігає жировому переродженню клітин;
- сприяє зростанню природного рівня АТФ.

Застосування препарату «L-цин» великій рогатій худобі, зокрема коровам, сприяє поліпшенню відтворювальних можливостей організму, профілактиці післяпологових ускладнень, скорочує період безпліддя, профілактує кетоз, підвищує показники збереження молодняку та дорослих тварин. Ефективність препарату «L-цин» забезпечується за рахунок: підвищення стійкості організму до стресових факторів, збільшення рівня загального білка та глюкози в крові, завдяки гепатопротекторній дії, активізації процесів засвоєння корму, тонізуючій дії на м'язи, стимулюванню апетиту, підвищенню опірності організму, стимулюванню енергообміну, нормалізації кислотно-лужної рівноваги в організмі, нормалізації обміну кальцію, фосфору, магнію, стимулюванню кровотворення.

Імуномодулятор «Стимул»: для успішного старту

Проблема порушень метаболічних процесів породжує іншу проблему — підвищену чутливість макроорганізму до збудників інфекцій, які раніше не викликали захворю-

вання. До зниження імунітету та підвищення стрес-чутливості до негативних факторів призводять, крім інших, і генетичні особливості організму високопродуктивних корів, а саме високий енергетичний обмін — здатність перетворення енергії корму в молоко.

Оскільки встановлено прямий взаємозв'язок між рівнем обміну речовин, неспецифічною резистентністю організму корів та внутрішньоутробним розвитком плоду, станом здоров'я та збереженням новонароджених, то біологічний комплекс «корова-плід-новонароджене теля» необхідно розглядати як єдину систему.

Частіше стан імунодефіциту реєструють у новонароджених телят в перші дні життя. Це пояснюється відсутністю або низьким вмістом імуноглобулінів в сироватці крові телят молозивного віку. Імунний глобулін та фагоцити телята отримують з молозивом матері. Стан напруженості колострального імунітету залежить від імунного та метаболічного стану організму корови. Порушення та недосконалість адаптаційних процесів в перші дні життя новонародженого, проявляються частіше розвитком патології шлунково-кишкового тракту та дихальної системи. Так, наприклад, несвоєчасне випоювання молозива новонародженим телятам призводить до високої захворюваності та смертності молодняку в ранній постнатальний період.

На 2-3-му тижні життя у телят може розвиватися другий віковий імунодефіцит, обумовлений підвищеною витратою організмом колостральних захисних факторів і недостатністю власного імунопоезу. За сприятливих умов годівлі та утримання цей дефіцит слабо виражений і переходить на більш пізній термін.

Третій віковий імунодефіцит виникає в період відлучення за різкого переводу молодняку на рослинний корм. Внаслідок кормового стресу виснажуються механізми захисту та порушується синтез імуноглобулінів.

Для корекції імунологічного статусу новонароджених телят лікарям ветеринарної медицини доцільно застосовувати імуномодулятори в критичні періоди постнатального онтогенезу. Деякі з них не тільки оптимізують роботу імунної системи, а й надають комплексний сприятливий вплив на організм. Вони стимулюють ріст і розвиток молодняку, проявляють антивірусну, антиоксидантну або протизапальну активність, мають детоксикаційну дію, нормалізують склад крові.

Одним з таких препаратів є «Стимул». Це сучасний комплексний імуномодулятор, до складу якого входить: нуклеїнат натрію та комплекс біологічно активних речовин (вітаміни, вітаміноподібні речовини, амінокислоти, мінеральні речовини та ін.).

Нуклеїнат натрію належить до групи препаратів природного походження та входить до складу природних речовин організму. Він не має видової специфічності, тому що є матеріальним носієм спадкової інформації.

В яких випадках та за якою схемою доцільно застосовувати «Стимул»?

Одразу після народження телят для корекції імунобіологічного статусу та профілактики шлунково-кишкових захворювань. Доза: 2-3 мл на голову, інтервал — 48 годин.

Застосування препарату «Стимул» глибокотільним коровам в поєднанні з енергетиком «L-цин» стимулює активність клітинного та гуморального імунітету. За такої схеми застосування препаратів зменшується кількість випадків захворювання корів після отелення, підвищуються якість молозива та маса тіла телят при народженні, показники репродукції.

Застосування коровам препарату «Стимул» в поєднанні з вакцинацією «Бовіму-4» новонародженим телятам, сприяє активації захисту імунокомпетентних органів, створенню напруженого специфічного імунітету у глибокотільних корів та формуванню високого рівня колострального імунітету в телят, отриманих від цих корів.

Однак, необхідно враховувати, що вакцинація на фоні глибоких порушень обмінних та імунних процесів не досягає потрібного ефекту, а іноді сприяє подальшому пригніченню імунної системи.

Ефективність препаратів «L-цин» та «Стимул» доведена також за післяпологового ендометриту — травми родових шляхів. У процесі запалення під час отелу слизова оболонка втрачає бар'єрну функцію, що призводить до інфікування патогенною мікрофлорою порожнини матки та виникнення ендометриту.

Можливість запалення залежить від того, наскільки швидко імунна система «відновить» захисну функцію слизової оболонки матки та піхви.

Для активізації такого механізму існує схема профілактики післяродового ендометриту. Попередження наслідків родової травми в першу добу після отелення здійснюють, використовуючи «Кетопро-100». Він має протизапальну та протинабрякову дію. Відновити нормальний кровоток та захисні функції органу допомагає комплексне застосування «L-цин» та імуномодулятора «Стимул».

Якщо ж у тварини діагностували ендометрит, тоді до схеми лікування, окрім «Кетопро-100», «L-цина», «Стимула», додають внутрішньоматкові препарати або/та парентерально антибіотики «Амоксан Преміум», «Кламоксан», «Енроксан Макс».

Отже, системне використання комплексних стимуляторів «L-цин» та «Стимул» протягом життя тварини сприяє продовженню терміну продуктивного довголіття та більш повної реалізації генетичного потенціалу високопродуктивних тварин. 🐮

**Запрошуємо оформити передплату
на «Журнал про корів» на 2022 рік
онлайн через каталог «Укрпошти»**

Передплатний індекс 76008

<http://presa.ua/zhurnal-pro-koriv.html>

Ефективна аграрна преса для вигідного
просування ваших продуктів